

Till landsbygdsminister Jennie Nilsson

EU måste agera för att stoppa smittan av SARS-CoV-2 hos minkar

Med anledning av den fortsatt allvarliga situationen med COVID-19 pandemin ber undertecknande organisationer om landsbygdsministerns stöd i att kräva att EU-kommissionen vidtar omedelbara förebyggande insatser och anta en gemensam EU-ståndpunkt i fråga om spridningen av Covid19 på minkfarmer.

De senaste månaderna har problemen med smittspridning på minkfarmer inom EU ökad. Hittills har smittan konstaterats på minst 370 minkfarmer i minst 9 länder (källa; Eurogroup for animals). Minkfarmerna är inte längre bara en fråga om djurvälstånd utan nu även en fråga för folkhälsan och det är därför av avgörande vikt att EU agerar med en gemensam stark röst i frågan.

Problemets natur och omfattning

Minkar är mycket mottagliga för SARS-CoV-2-viruset. De senaste vetenskapliga studierna visar att den amerikanska minken, tillsammans med mårddjur,¹ kan fungera som en reservoar för SARS-CoV-2 viruset. Det är därför uppenbart att minkfarmer innebär en potentiell reservoar för SARS-CoV-2 viruset och framtida stammar av coronavirus. Viruset kan hoppa fram och tillbaks mellan människor och minkar, vilket innebär en potential för viruset att mutera hos minkar för att sedan infektera människor med nya varianter.²

I april 2020, upptäcktes det första fallet av SARS-CoV-2 på en minkfarm i Nederländerna. Under månaderna som följde har utbrott av coronavirus upptäckts på hundratals minkfarmer, inte bara i Nederländerna utan även här i Sverige samt Danmark, Grekland, Spanien, Italien, Frankrike och nu senast i Polen och Litauen.

Den snabba och okontrollerade spridningen av SARS-CoV-2 på minkfarmer har inte stoppats av implementeringen av åtgärder för biosäkerhet, djuren har blivit en källa för viral överföring till människor – inte bara personer som arbetar på minkfarmerna utan till en bredare grupp i samhället. Ännu mer allvarligt är att den okontrollerade spridningen hos minkar också har ökat risken för att viruset utvecklar potentiellt ännu farligare mutationer. Forskningsresultat visar att

¹ https://wwwnc.cdc.gov/eid/article/26/12/20-3733_article

² Transmission of SARS-CoV-2 on mink farms between humans and mink and back to humans. Science, 10 November 2020: <https://science.sciencemag.org/content/early/2020/11/09/science.abe5901>

virusvarianter relaterade till minkar har stora möjligheter att spridas fort inom både minkpopulationen på farmarna och människor i geografisk närhet till farmarna.³

I Danmark har, som bekant, en mutation upptäckts hos minkarna som kan ha lett till reducerad effekt av antikroppar. Förutom i Danmark och Nederländerna har minkrelaterade mutationer av Coronaviruset funnits i Sydafrika, Schweiz, Färöarna, Ryssland, Kanada och USA..⁴

WHO och EU:s medlemsstaters ståndpunkter

ECDC (The European Centre for Disease Prevention and Control) har varnat för att spridningen av SARS-CoV-2 varianter via minkfarmer kan riskera effekten av ett vaccin⁵. Vidare har OIE (the World Organisation for Animal Health)⁶ och WHO (World Health Organization)⁷ också uttryckt oro och uppmanat länder att implementera effektiva åtgärder för riskhantering, inklusive sätt att övervaka djur som är mottagliga för viruset, så som minkar och mårddjur, samt människor i nära kontakt med dessa djur.

På det senaste mötet med EU:s jordbruksministrar i november 2020,⁸ uttryckte medlemsstaterna att folkhälsofrågorna kräver en starkt och harmoniserat agerande på EU-nivå. Fjorton EU-länder har redan beslutat att fasa ur och (i vissa fall delvis) förbjuda pälsproduktion medan sex EU-länder just nu överväger lagförslag om att avsluta pälsproduktionen. Flera opinionsundersökningar har under flera år visat att EU:s medborgare har en mycket negativ inställning till pälsfarmning och stödjer ett förbud mot verksamheten⁹. Den österrikiska ministern för sociala frågor, hälsa och konsumentskydd har föreslagit ett förbud mot pälsfarmer på EU-nivå, baserat på både frågan om folkhälsa och djurvelfärd.¹⁰

EU måste agera

Den nuvarande omfattningen, spridningen och mutationen av SARS-CoV-2 viruset på pälsfarmer har blivit en fråga för hela EU. Och trots att EU gjort och gör mycket för att gemensamt möta denna pandemi har frågan om pälsfarmernas roll inte hanterats gemensamt på EU-nivå.

Vår uppfattning om att pälsfarmning ska förbjudas permanent i hela EU beroende på den oacceptabla djurskyddssituationen är känd sedan tidigare. Men i detta akuta läge ber vi som undertecknar detta brev, tillsammans med våra kollegor från övriga EU-länder om att Sverige på det kommande mötet med Rådet för Jordbruk och fiske begär att EU kommissionen agerar gentemot pälsfarmningen i hela EU. Vi är övertygade om att du som Sveriges landsbygdsminister har ett stort engagemang i frågan och kan bidra till att lyfta frågan på det kommande rådsmötet. Frågan är viktig ur djurskyddssynpunkt men har nu även blivit en folkhälsofråga och inte minst viktig för att undvika framtida pandemier.

³ European Centre for Disease Prevention and Control. Detection of new SARS-CoV-2 variants related to mink – 12 November 2020. ECDC: Stockholm; 2020. . <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/detection-new-sars-cov-2-variants-mink>

⁴ Recurrent mutations in SARS-CoV-2 genomes isolated from mink point to rapid host-adaptation
Lucy van Dorp, Cedric CS Tan, Su Datt Lam, Damien Richard, Christopher Owen, Dorothea Berchtold, Christine Orengo, François Balloux
bioRxiv 2020.11.16.384743; doi: <https://doi.org/10.1101/2020.11.16.38474>

⁵ European Centre for Disease Prevention and Control. Detection of new SARS-CoV-2 variants related to mink – 12 November 2020. ECDC: Stockholm; 2020. . <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/detection-new-sars-cov-2-variants-mink>

⁶ OIE statement on COVID-19 and mink – 12 November 2020: <https://www.oie.int/en/for-the-media/press-releases/detail/article/oie-statement-on-covid-19-and-mink/>

⁷ SARS-CoV-2 mink-associated variant strain – Denmark, 6 November 2020: <https://www.who.int/csr/don/06-november-2020-mink-associated-sars-cov2-denmark/en/>

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/agrifish/2020/11/16/>

⁹ <https://www.furfreealliance.com/public-opinion/>

¹⁰ https://www.ots.at/presseaussendung/OTS_20201119_OTS0185/anschober-es-braucht-ein-europaweites-ende-der-pelzzuchtindustrie

Vi ber Sveriges regering att uppmana EU kommissionen att anta akuta försiktighetsåtgärder och inta en gemensam EU ståndpunkt avseende COVID-19 på minkfarmar, genom att genast avbryta:

- all minkfarmning inklusive uppfödning,
- alla inom och mellanstatliga transporter av levande minkar och råa pälsar både inom och utanför den Europiska Unionen.

För mer information finns [här](#) ett position paper i frågan från Fur Free Alliance/Eurogroup for Animals.

Med vänlig hälsning

Åsa Hagelstedt, Generalsekreterare Djurskyddet Sverige

Benny Andersson, Verksamhetschef Djurens Rätt

Roger Pettersson, generalsekreterare World Animal Protection Sverige